KATOLIŠKI GLAS

LETO XLIII. - Štev. 22 (2148) - Četrtek, 6. junija 1991 - Posamezna številka 1000 lir

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P.T. DI GORIZIA - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
TASSA RISCOSSA	ITALY	

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE — RIVA PIAZZUTTA,18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499

PODUREDNIŠTVO: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Dve simbolični dejanji v Sloveniji

Pretekle dni sta se dogodili v Sloveniji dve simbolični dejanji, ki je prav, da se ob njih ustavimo. Prvo je odprtje karavanškega predora, drugo pa prisega prvih slovenskih vojakov. Gre za dve simbolični dejanji.

Predor pod Karavnakami ni prvi predor pod to verigo vzhodnih Alp. Že stara Avstrija je te gore predrla s predorom, ko je zgradila Bohinjsko železnico od Dunaja do Trsta skozi Soško dolino in Baško grapo. Takrat so zgradili dva predora pri Podbrdu in pri Jesenicah. Na uradno odprtje železnice se je pripeljal v Gorico sam »presvitli« cesar Franc Jožef. V soboto, 1. junija, je pa bilo drugače, predor za avtocesto so odprli brez izrednega slavja, precej na tiho. Iz Beograda ni bilo nobenega predstavnika sedanje vlade, ki trdi o sebi, da je jugoslovanska vlada. Onkraj Hrvaške niso dogodka niti omenili. Ali so se uverili, da Slovenija ni več del FLRJ? A tudi ljubljansko Delo odprtju predora ni dalo poudarka, kot bi zaslužilo.

Od oblasti so bili navzoči s slovenske strani le predsednik vlade Lojze Peterle ter nadškof in metropolit Alojzij Šuštar, poleg nekaterih ministrov in duhovnikov. Na avstrijski strani je bilo podobno. Z Dunaja ni bilo predsednika vlade, iz Celovca ni bilo deželnega glavarja Haiderja, zastopal ga je le podpredsednik Kristof Zernatto. Rekli bi, da je vse odprtje bilo »in tono minore«.

Tolikšnemu omalovaževanju bi se človek ne čudil, če bi šlo za odprtje kake kravje poti, toda prometu so odprli predor, ki so o njem sanjali desetletja in gradili 60 mesecev in vanj vložili ogromno dolarjev. Seveda Beograd je ostal gluh, ker je predor delo Slovenije, saj je ta sama financirala vse stroške ob pomoči tujih posojil. Beograd ni prispeval niti dinarja. Nacistični krogi na Koroškem tudi niso navdušeni nad predorom, ker se bojijo slovenskega vpliva na koroške rojake. Tudi celoten politični položaj v Jugoslaviji ni kaj prida za kake nepolitične slovesnosti.

Pomen predora pa sta le dobro poudarila nadškof Šuštar, ki je predor blagoslovil, in predsednik Peterle. Nadškof je dejal: »Predor skozi Karavanke, ki so prej bolj meja in ovira za medsebojne stike, je znamenje nove medsebojne povezave, odprtosti in povabilo k boljšim odnosom med seboj. V tem pogledu je predor znamenje novih časov v novi Evropi in, upajmo, tudi novega mišljenja in novih ljudi.« Peterle pa je med drugim rekel: »Mudil sem se tudi na avstrijski strani predora... Tam nisem srečal nobenega sovražnika in tudi njim sem povedal, da tudi na naši strani ne bodo srečali nikogar s slabimi nameni. Predor je odprt za vse...«

Drugo simbolično dejanje je bila prisega slovenskih vojakov preteklo nedeljo. Po prisegi je poročevalec radia vprašal starejšega moža, kaj se mu zdi. Odgovoril je: »Dolgo sem služil pri vojakih in se boril, a za Slovenijo se nisem še boril.« To se je prvič v zgodovini zgodilo preteklo nedeljo: slovenski fantje so prvič prisegli, da bodo čuvali svobodno Slovenijo in se zanjo borili, če bo potrebno. Prisegi na Igu in v Pekrah je prisostvoval predsednik Kučan ter minister Janša poleg vojaških in drugih osebnosti ter staršev vojakov. Šlo je pa bolj za simbolično dejanje, saj je na Igu priseglo 150 vojakov, v Pekrah pa 120. V svojih govorih sta tako Kučan kot Janša predvsem poudarila, da se mladi vojaki ne usposabljajo za vojno, temveč za mir. Ker pa je v Jugoslaviji zbranega preveč orožja, legalnega in nelegalnega, je dobro biti tudi pripravljen, še posebej če gre za naš obstoj.

Tu mi prihaja v spomin igra »Vojaški miserere«, ki jo je pred tolikimi leti igralo Slovensko stalno tržaško gledališče na odru v Katoliškem domu v Gorici. Fantje so se borili za cesarja proti Turkom, za Avstrijo proti Napoleonu, prelivali so kri na Doberdobski planoti »za svobodo domovine,« kot so mislili. Želimo, da se jim nikoli ne bo treba z orožjem boriti za svobodno in suvereno Republiko Slovenijo.

K. Humar

Nedeljski referendum v luči katoliških tednikov

V nedeljo, 9. junija, bomo vsi državljani poklicani na volišča zato, da izrazimo svoje mnenje, ali smo za neko majhno reformo v italijanskem političnem življenju. Gre za to, da povemo ali naj se na političnih volitvah oddajo lahko preference za štiri kandidate ali samo za enega oz. nobenega, saj preferenčni glas ni obvezen.

Kot znano politične stranke za ta referendum niso navdušene, če izvzamemo nekaj manjših strank. Zlasti so proti referendumu vsi socialisti, ki želijo, da bi referendum propadel; tudi demokristjani niso navdušeni in so izjavili, naj vsakdo glasuje po svoji vesti. Prav tako SSk ni dala nobenih smernic.

Nasproti temu zadržanju velikih strank stojijo katoliški tedniki in tudi razna druga javna občila. Pobudniki referenduma in omenjeni tedniki vidijo v zmagi referenduma začetek moralne prenove političnega življenja v državi. Z dosedanjim sistemom preferenc so se namreč ustvarjale kliike politikov, ki so se kot mafija povezali v boju za oblast. S spretno propagando in z obljubami so pridobivali volilce za svojo kliko. V nekaterih krajih se je tudi z ustrahovanjem ustvarjala prava, strankarska mafija. Temu naj bo sedaj konec. Z odpravo preferenc bo volilec bolj prost pri izbiri kandidatov in manj podvržen disciplini ter propagandi svoje stranke. »Glasovati za zmanjšanje preferenc,« piše Voce Isontina, »pomeni vrniti državljanom pravico do celotne izbire oseb in programov in se izogniti tako tistim »trgovskim« kupčijam, ki so se pojavljale po vsakih volitvah.« Neki drugi časopis: »Referendum je strument, četudi majhen, da se omeji prevelika moč strankarskih aparatov in strankarskih interesov. Tudi to bo že nekaj,« zaključuje »Il Cittadino« iz Monze.

Na volilnicah bosta le dve vprašanji. Če si za reformo, prečrtaš DA (SI), če nisi, prečrtaš NE (NO).

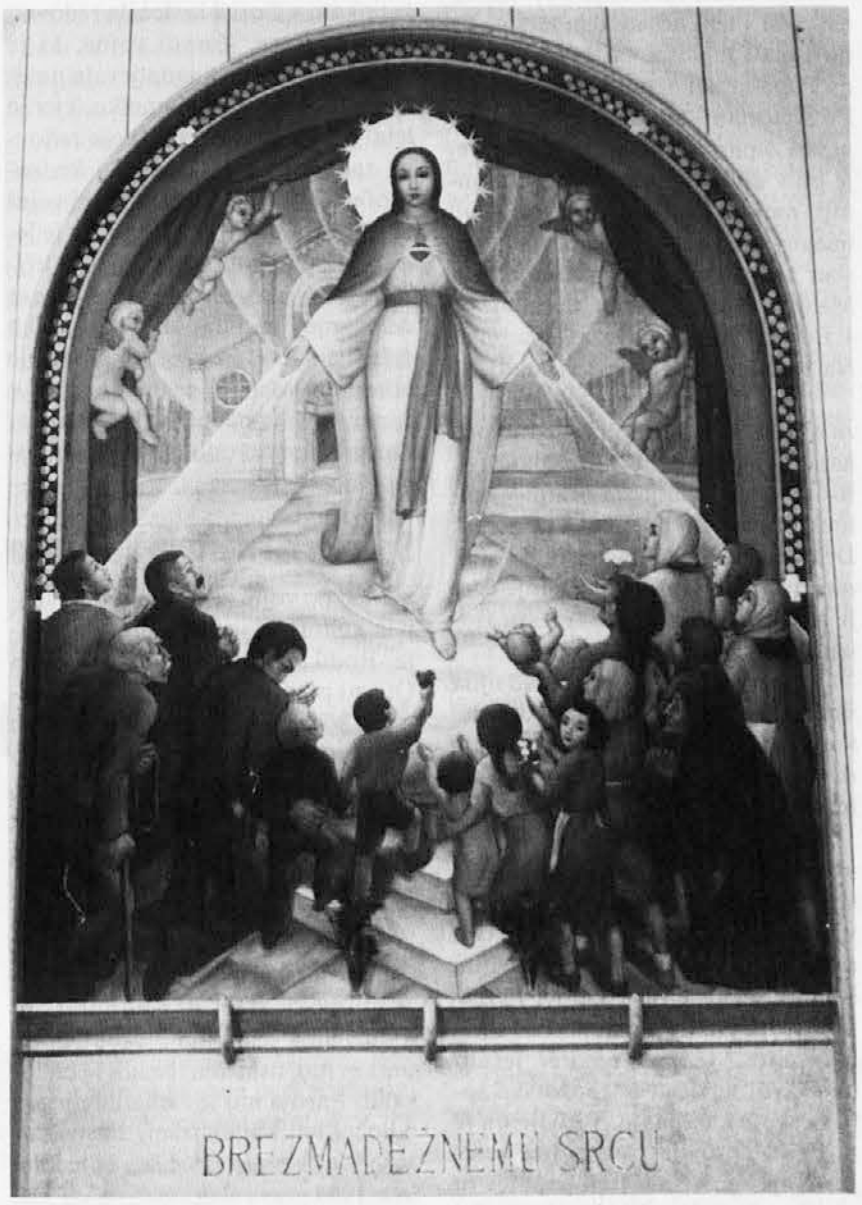

Tone Kralj, Brezmadežno Srce Marijino, župna cerkev v Vrtojbi

Skozi italijansko politiko

Iz tedna v teden se v italijanski politiki gotovo dogodi kaj novega. To sicer velja za vsako državo. In tudi če to novo ni tako pomembno in revolucionarno, pa je lahko vseeno zanimivo. Smo le nekaj dni od nedeljskega referenduma, ki sicer le delno buri duhove. Politične stranke se zanj kot take (razen nekaterih) sploh ne ogrevajo veliko. To velja še zlasti za predstavnike vlade oz. večinskih strank. Ministrski predsednik Andreotti je dejal, da referendum o tem vprašanju sploh ni pomemben, predsednik Krščanske demokracije De Mita je rekel, da je bedarija, socialistični tajnik Craxi, da je protiustaven in podobno. Težko je reči, kako bodo na vse to — omenili smo le izjave najvidnejših predstavnikov vladne večine — odgovorili volilci. Možno je, da se ga sploh ne bo udeležilo zadostno število volilnih upravičencev, s čimer bi ostal — neveljaven. Lep zaključek...

Tudi predsednik republike je vedno dejaven, tako v svojih izjavah kot tudi v dejanjih. Posebej se je večkrat zadnje dni zaustavil ob petinštirideseti obletnici republike s praznovanjem 2. junija. In prav v ta okvir sodi tudi poteza, ob kateri se bomo pomudili.

COSSIGA IMENUJE NOVE DOSMRTNE SENATORJE

Prav ob letošnjem prazniku republike je državni poglavar slovesno razglasil imenovanje štirih dosmrtnih senatorjev (senatori a vita), ki jih po ustavi lahko — po pet — imenuje vsak predsednik republike. To v priznanje za visoke zasluge na socialnem, kulturnem in umetniškem področju. Vsekakor pa so taka imenovanja vedno tudi in predvsem politična. No, v istem tednu predsednik republike imenuje nove senatorje, papež pa nove kardinale. Rim tostran in onstran Tibere sta si bila spet v nečem edina!

Kdo pa so novi senatorji? To so predsednik vlade Giulio Andreotti, bivši notranji minister in Kolumbov raziskovalec Paolo Emilio Taviani, nekdanji socialistični prvak Francesco De Martino in vodilni predstavnik italijanske industrije in predsednik družbe Fiat Gianni Agnelli. Ne pozabimo še, da je pred kakim mesecem Cossiga imenoval za dosmrtnega senatorja tudi predsednika senata Giovannija Spadolinija. S tem je torej dosegel število pet, kot jih lahko imenuje. Vsekakor je ta zadnja izbira zanimiva. Šlo je najprej za izrazito politična imenovanja. Prva dva krijeta demokrščansko, tretji socialistično območje, predsednik senata pa laično stran. Edini »tehnik« je tu turinski voditelj največje avtomobilske dinastije v državi. Ne pozabimo še, da ima Agnelli v senatu že sestro (ki je bila večkrat

(se nadaljuje na 2. strani)

Prisegli so prvi slovenski vojaki

V nedeljo, 2. junija, so v obeh učnih centrih slovenske teritorialne obrambe, na Igu pri Ljubljani in v Pekrah pri Mariboru, prisegli prvi slovenski vojaki, ki tam služijo sedemmesečni vojaški rok, potem ko se je slovenski parlament odločil, da ne bo več pošiljal slovenskih fantov v Jugoslovansko ljudsko armado. Po zadnjih mariborskih dogodkih je le še »jugoslovanska armada«. Obleke slovenskih vojakov so maskirne barve in po kroju podobne ameriškim uniformam. Na cilindričnih pokrivalih nosijo značko, ki ima barve slovenske zastave in obliko Triglava. Uniforma častnikov pa je po kroju zelo podobna tisti, ki jo nosijo v Armadi, je pa temnejše barve.

V Mariboru je sicer še precej napeto. Po tragičnih dogodkih je slovensko obrambno ministrstvo prepovedalo vojaškim osebam dostop v tiste slovenske tovarne, ki proizvajajo orožje in vojaški material; v mariborski tovarni tovornjakov TAM pa je zaseglo oklepnike, ki jih je Aramada (ta je sicer tudi precej denarja vložila v samo tovarno) menda že plačala. Kljub vojaškemu ultimatu, po katerem pa se ni zgodilo nič, Janša vztraja pri tem, da bodo vozila vrnjena šele, ko bodo obstajala trdna zagotovila, da jih JLA ne bo uporabila zoper Slovenijo.

V okolici Maribora je bilo izpraznjenih več podružničnih šol, v katere so se naselili pripadniki Teritorialne obrambe. Ob koncu tedna so se sicer končale letalske vojaške vaje, ki so potekale vsaj za Ljubljančane dokaj neopazno, po Janševih besedah pa naj bi bila že v teku nova, splošnejša in obširnejša vaja »Bedem 91«. Scenarij vaje predvideva, naj bi na dan D prišlo do oborožene agresije na Jugoslavijo, same priprave pa naj bi se začele 30 dni prej, kar sovpada z dnevom slovenske osamosvojitve.

V podporo osamosvojitvenim prizadevanjem pa so prejšnji petek Demosove stranke priredile na Kongresnem trgu v Ljubljani manifestacijo za mir, demokracijo in samostojno Slovenijo, na kateri so govorili vsi najvidnejši politiki iz Demosovih vrst. Zbor, ki pa je bil relativno slabo obiskan (sklican je bil takorekoč vrat na nos), so bojkotirale opozicijske stranke, z ugovo-

(se nadaljuje na 2. strani)

Nadšof Guido Del Mestri kardinal

Sv. oče je pretekli teden objavil imena novih kardinalov, ki bodo dobili kardinalski klobuk dne 28. junija. Vseh novih kardinalov je 22, med njimi tudi Guido Del Mestri, ki je bil posvečen v mašnika v Gorici leta 1936; posvetil ga je nadškof K. Margotti. Mašnik je torej 55 let.

Novi kardinal je plemiške družine Del Mestri, ki je živela v Medeji v Furlaniji. Po rodu je torej Furlan. Pod Avstrijo so njegovi starši živeli v Banja Luki, zato se je novi kardinal rodil v tem bosanskem mestu. Po novi maši je odšel v Rim in študiral na Papeški akademiji za diplomate. Po končanih študijah je vstopil v papeško diplomatsko službo. Najprej je bil v diplomatski službi v Romuniji, nato v Keniji. Leta 1961 je bil imenovan za naslovnega škofa in poslan kot papeški delegat najprej v Mehiko, nato v Kanado, nazadnje pa v Bonn v Nemški zvezni republiki. Na tem mestu je stopil v pokoj.

Na Gorico, kjer je bil posvečen za mašnika, ni pozabil in je rad prihajal sem, posebno po upokojitvi. Bival je pri usmiljenih bratih v bolnici sv. Justa ali pa v Vili Verde v ul. Della Bona. Videli smo ga tudi v stolnici pri raznih obredih. Zadnje čase je bival v Nemčiji v St. Teresen Hospital pri Nürnbergu.

Goriška nadškofija je pred njim imela samo enega kardinala, to je bil kardinal Jakob Missia, sicer po rodu Štajerc, nadškof v Gorici pa od leta 1898 do 1902.

Poleg Del Mestrija je papež imenoval še sedem drugih Italijanov za kardinale, med temi je jezuit p. Pavel Dezza. Tudi ta je povezan z Gorico, ker je po prvi svetovni vojni študiral pri jezuitih v Gorici filozofijo in opravil noviciat. V stari stavbi v ulici Nizza so namreč jezuiti imeli svoj noviciat in filozofsko šolo za svoje kandidate. V življenju je p. Dezza opravljal pomembne naloge, bil je spovednik treh papežev in poseben papežev delegat, ko je jezuitska družba po koncilu pod vodstom p. Arrupeja zašla v krizo. Ima pa 90 let.

Slovenci po svetu

Podelitev Slovenske študijske nagrade v Ameriki

Tudi v Ameriki se naši rojaki pridno učijo slovenščine in to nele na sobotnih in večernih slovenskih tečajih in kot samouki, ampak tudi na univerzah. Državna univerza v Kentu, Ohio, pa je edina, ki skozi dolgo vrsto let brez presledka nudi študentom priložnost za pouk v tečajih slovenščine, poleg nekaterih dodatnih tečajev v slovenskih študijah. S slednjimi je v poznih 60. letih začel dr. Edi Gobec, tamkajšnji profesor sociologije in antropologije. Leta 1974 pa mu je uspelo vpeljati Slovensko študijsko nagrado za vsakoletnega najboljšega študenta. Tako je konec aprila predsednica univerze, dr. Carol Cartwright, na Dnevu priznanj (Honors Day) v nabito polni univerzitetni dvorani slovesno poklonila že osemnajsto Slovensko študijsko nagrado letošnji nagrajenki gospe Francki Čerček.

Letošnja nagrajenka je res izredna ženska. V družini se je za silo naučila slovenščine, ker so njeni starši bili Slovenci. Nato se je poročila s Slovencem, imela otroke. Ko so ti odrasli in je mož umrl, se je posvetila šoli in sodelovala pri raznih dobrodelnih ustanovah. Po upokojitvi, ko ji je bil že več kot 70 let, se je vpisala pri dr. Gobcu za izreden tečaj slovenščine in letos dobila nagrado. Vsi so ji čestitali, najbolj vesela je bila pa ona sama. Res, nikoli ni prepozno.

S. Kajetana Terezija Lapanja

Gospod je poklical k sebi najstarejšo rimsko Slovenko, uršulinko s. Kajetano. Terezija Lapanja se je rodila v vasici Reka pri Cerknem leta 1896. Še pred začetkom prve svetovne vojne je stopila v samostan k uršulinkam v Gorici in dobila redovno ime Kajetana. Zaradi vojne, ki je divjala ob Soči, je nadaljevala noviciat v Mekinjah pri Kamniku, kjer je leta 1916 tudi naredila svoje redovne zaobljube v navzočnosti knezoškofa A.B. Jegliča. Po končani vojni se je vrnila v Gorico, odkoder je leta 1921 odšla kot misijonarka v Grčijo. Po skoraj dvajsetletnem delovanju je bila kot italijanska državljanka od tam izgnana. Nato je bila premeščena v generalno hišo v Rimu, kjer je nadaljevala svoje poslanstvo vse do odhoda v večno domovino.

Spomin na Narteja Velikonjo

Med po vojni zamolčanimi pisatelji in kulturniki je tudi Narte Velikonja. Rodil se je na Predmeji (župnija Otlica) pred sto leti. V soboto, 8. junija, bodo na njegovi rojstni hiši (Predmeja 34) odkrili spominsko ploščo. Slavnostni govornik bo pesnik Dane Zajc, organizator pa Društvo slovenskih pisateljev. Slavje bo ob 14. uri. Za pokojnega pisatelja bo daroval sv. mašo otliški župnik Janko Kosmač.

Pokojni Narte Velikonja je bil po zadnji vojni zaprt in pred ljudskim sodiščem v Ljubljani obsojen na smrt in tudi usmrčen, četudi je bil invalid. Partija mu je zamerila njegov odločni antikomunizem, zlasti brošuro Malikovanje zločina, ki je izšla leta 1944.

Duhovniške žrtve med zadnjo vojno in po njej

Ameriška domovina je objavila seznam duhovnikov in bogoslovcev, ki so postali žrtve med zadnjo vojno in po njej ali komunistov ali raznih okupatorjev. Njih število je 150. Iz bivše goriške in tržaške škofije so naslednji: Alojzij Obid, Podsabotin, 15. jan. 1943; Lado Piščanc in Ludvik Sluga, Cerkno, 3. febr. 1944; Anton Pisk Kanal, 28. okt. 1944; Filip Terčelj, 7. jan. 1946;Izidor Zavadlav, Gorenje polje, 15. sept. 1946; Rudolf Trček, diakon, Črni vrh, 1. sept. 1944; Placid Sancin, Dolina, 14. sept. 1943; Viktor Perkan, Ilirska Bistrica, 15. junija 1945. Vsi ti so bili žrtve komunističnega terorja.

Ernest Bandelj, Šmarje na Vipavskem, 30. aprila 1945, ustreljen od četnikov; Anton Šatlj Štanjel, 26. septembra 1943, ustreljen od Nemcev; Franc Setničar, Gorica, 8. aprila 1945, žrtev zavezniškega bombardiranja, 8. aprila 1945.

Vprašanje: Pripravljajo rehabilitacijo Narteja Velikonje. Kdaj se bodo spomnili Filipa Terčelja?

Černobilski otroci v Sloveniji

Črnobilska tragedija v Beli Rusiji je znana. Posledice atomske eksplozije se še zmeraj občutijo, posebno še pri otrokih. Pred časom je bila v tistih krajih posebna skupina Zelenih iz Slovenije; na svoje oči so videli, kakšne so še vedno posledice te katastrofe. Povabili so skupino otrok v Slovenijo na počitnice. Ti so prišli in jih je skupno 220 s 26 spremljevalkami. Namestili so jih nekaj na Debelem rtiču (Ankaran), nekaj v Zgornjih Gorjah (pri Bledu), nekaj v Nerezinah (Mali Lošinj) ter Valdoltri.

Iz Gorice je otroke na Debelem rtiču obiskal zastopnik Kulturnega doma Igor Komel. V načrtu je, da bi ti otroci obiskali tudi našo deželo in da bi jim tudi kako drugače pomagali.

Planinci se bodo srečali

Dvajseto srečanje zamejskih slovenskih planincev s planinci iz matične domovine bo v nedeljo, 9. junija 1991, v Tipani v Terski dolini. Prireditelj srečanja je Beneško planinsko društvo. K organizaciji sta pristopili tudi Občina Tipana in Gorska skupnost, pomagalo bo tudi Slovensko planinsko društvo iz Gorice. Prvič, odkar se ta srečanja prirejajo, bodo na tradicionalnem shodu prisotni tudi predstavniki zdomskih planinskih društev iz Nemčije, Švice in Argentine. Program srečanja je v glavnih obrisih naslednji: ob 9. uri pohod (približno dve uri in pol) v okolici Tipane. Ob 12.3o uradni del srečanja z nagovori in pozdravi ter priložnostnim kulturnim sporedom. V začetnem delu bo nastopil pevski zbor Naše vasi, ki deluje v občini Tipana. Kdor bi se rad udeležil nedeljske maše, bo ta ob 11. uri v cerkvi v Tipani. V popoldanskem času, po uradnem delu srečanja in po kulturnem sporedu, bo družabnost.

Srečanje bo ob vsakem vremenu. V slučaju dežja se bo, namesto na odprtem, odvijalo v župnijski dvorani. Za skupine, ki se bodo v Tipano pripeljale z avtobusi, je za ta vozila primerna le cesta iz Nem (it. Nimis) blizu Čente (it. Tarcento).

Upanje me hrani, kot hrani pol sveta. Vse svoje življenje sem imel upanje. Kaj bi sicer bilo iz mene?
(Beethoven)

DUHOVNA MISEL ZA 10. NAVADNO NEDELJO

»Kdor namreč spolni božjo voljo,
ta je moj brat in sestra in mati.«

Kolikokrat smo lahko zadnje čase brali v časnikih, poslušali in gledali po televiziji. Vprašanje obstoja hudiča še vedno vznemirja ljudi. Prirejajo razprave, debate, okrogle mize, s snemalno kamero prisostvujejo izganjanju hudobnega duha iz obsedenca. Vabljiva tema, ki je navdihnila nešteto filmov. Nekateri vzamejo stvar resno, drugi se jim posmehujejo in gledajo nanje s pomilovanjem, zopet tretji z ironijo in omalovaževanjem. Na poseben način postane stvar zgečkljiva, aktualna in se strasti razplamtijo vsakokrat, ko papež omeni v katerem od svojih govorov hudiča. Nekateri papeža obsojajo in celo proglasajo za mračnjaka, drugi prikličejo v spomin pošast z rogovi in repom, časnikarji pa gredo na lov za obsedenim bolnikom, da bi bralcem in gledalcem »postregli« s primerom iz življenja.

Vsi govorijo, malokdo verjame.

In vendar govori Biblija jasno: Skušnjavec nastopi že na začetku njene pripovedi. On se postavi Jezusu na pot, ko se v puščavi pripravlja na javno delovanje, pred Njegovimi deli nas svari...

Verjetno ima francoski pisatelj Beaudelaire prav, da je najbolj prefinjena hudičeva prevara prav v tem, ko ljudi prepričuje, da ga ni.

»Satan« pomeni v hebrejskem jeziku »Nasprotnika«, skrivnostno moč, ki človeku onemogoča, da bi dosegel notranji mir, resnično srečo in popolno uresničitev. Kot človek in kot božji otrok. Vsi čutimo na lastni koži posledice Zla, ki ima tisoč obrazov in dela življenje ljudi na svetu vedno težje, tragično in brez izhoda. Pomislimo na laž, nasilje, krivice, sovraštvo in hudobijo, ki se v svetu brez Boga vse bolj razrašča...

Jezusov prihod pomeni gotovost zmage Dobrega nad Zlom. Tej zmagi se lahko pridruži vsakdo, ki je po krstu postal »njegov brat in sestra in mati«, se v veri pridružil njegovi Cerkvi in s pomočjo njegove besede spolnjuje božjo voljo

MILAN NEMAC

Šolski verouk

Starši so poklicani, da svojim otrokom v novem šolskem letu privoščijo tedensko urico verouka. Če starši nimajo več besede, pa se morajo dijaki sami odločiti za verouk ali za prosto uro, ko lahko gredo iz šole na prosto ali v bližnji bar.

Ne bomo danes več ponavljali razlogov, zaradi katerih je potreben verouk v šoli, ki naj pomaga razvijati osebnost ob osebnosti veroučitelja in rast krščanski veri, ki osvetljuje vse šolsko znanje. Radi bi videli, da bi se kakšen oče ali mati oglasila in jasno povedala, zakaj odvračata svoje otroke od šolskega verouka. Tega nismo še slišali, vsaj javno ne. Mi povemo svoje, vi pa povejte tudi svoje.

Lojze Škerl

(nadaljevanje s 1. str.)

PRISEGLI PRVI SLOVENSKI VOJAKI

rom, da mitingi niso potrebni. To zadržanje pa je treba deloma pripisati tudi dejstvu, da vladna koalicija v parlamentu ni soglašala z opozicijskim predlogom, da bi razpravljali o dogodkih v Mariboru.

Obisk Santerja in Delorsa v Beogradu kaj posebno novega ni prinesel. Kučan je po srečanju z obema najvišjima predstavnikoma Sveta Evrope oz. Evropske skupnosti izjavil, da sta mu oba sogovornika zagotovila, da bo Slovenija deležna odobravanja Evrope, če ji bo uspelo uresničiti svoje zahteve. Toda Milošević in Marković (slednji je po obisku v Franciji spet zablestel v zveznem parlamentu, ki je z veliko večino glasov zavrnil vojvodinski predlog o glasovanju o zaupnici zvezni vladi) sta v besedah obeh evropskih mož razbrala predvsem podporo enotni Jugoslaviji, ki naj bi — če bo ostala enotna, uvedla demokracijo in tržni sistem — dobila kar 4 milijarde dolarjev posojila ter v kratkem času postala pridružena članica Evropske skupnosti. Kaj več o evropskih vtisih o Jugoslaviji pa bo mogoče zvedeti v tem tednu, ko naj bi (ločeno) Italijo obiskala Peterle in Kučan; prvi naj bi obiskal Andreottija, drugega pa naj bi sprejel Cossiga in celo papež.

KARAVANŠKI PREDOR

Minulo soboto je bil z manjšo slovesnostjo odprt skoraj osem kilometrov dolg Karavanški predor. Predor, ki je veljal 165 milijonov dolarjev, sta odprla Peterle in Haiderjev namestnik ter predsednik koroške ljudske stranke Zernatto, ki je ob tej priliki navzoče nagovoril v slovenščini. Obe strani si od predora obetata predvsem mnoge koristi na prometnem in gospodarskem področju. Za vožnjo skozi predor bo potrebno na slovenski strani odšteti 200 din, na avstrijski pa 90 šilingov.

Leon Marc

400 letnica smrti sv. Alojzija

Jezuitje in z njimi vsa katoliška Cerkev bodo letos obhajali 400-letnico smrti sv. Alojzija. Za to priložnost bo obiskal Mantovo tudi sv. oče. V Mantovi bo 22. in 23. junija. Poleg Mantove bo obiskal še Castiglione delle Stiviere, kjer se je sv. Alojzij rodil v plemiški družini Gonzaga.

(nadaljevanje s 1. str.)

Skozi italijansko politiko

zunanji podminister), imel je brata in očeta senatorja. Kot zanimivost še to, da bi moral biti imenovan tudi znani časnikar Indro Montanelli, pa je to imenovanje že predhodno odklonil. Enako predsednik poslanske zbornice Nilde Jotti, sicer bi nekdanji komunisti (PDS) izgubili to prestižno mesto.

ANDREOTTI POTUJE PO SREDNJEM VZHODU

Vladni predsednik Andreotti je bil prejšnje dni na obisku v nekaterih deželah Srednjega vzhoda, kot so Savdska Arabija, Oman in še nekatere druge. V teh državah se je Andreotti pogovarjal z odgovornimi državnimi in vladnimi voditelji. V Savdski Arabiji še posebej s kraljem Fahdijem, s katerim sta obravnavala zlasti obdobje po zalivski vojni, v kateri sta obe državi sodelovali na strani zaveznikov. V tem času se je tu in sploh na tem področju mudil ameriški zunanji minister Baker, ki se je potem srečal s svojim sovjetskim kolegom Besmertnikom. S slednjim pa se je prejšnje dni v Rimu sestal italijanski zunanji minister De Michelis.

BO DC POSTALA DEŽELNA STRANKA?

Znano je, da se danes v Italiji veliko govori in piše o raznih »legah« (zvezah), ki začenjajo izpodnašati tla tudi velikim strankam. Posebej velja to za Lego Lombardo, ki ima že kar močno število privržencev, med temi tudi dva evropska poslanca ter predstavnike v rimskem parlamentu. Zato ni čudno, če se je prav v Lombardiji porodila ideja o nekaki »severni DC«. Idejo je spočel eden izmed voditeljev lombardske pa tudi vsedržavne stranke, minister Martinazzoli. Ni še jasno, kakšna naj bi bila tako regionalizirana demokrščanska stranka. Zaenkrat pa so tudi reakcije v stranki sami zelo neenotne. Razni vidni demokrščanski politiki namreč menijo, da bi taka reorganizacija stranke ne bila pravi odgovor na »lege«, tudi če se morda zgleduje po nemškem vzorcu (tam je poleg vsedržavne stranke CDU posebej bavarska CSU, obe pa nastopata v skupni volilni koaliciji). Kako bo pa v Italiji, ni še mogoče reči.

Spectator

Umetniku Milku Bambiču v slovo

Pred nedavnim smo v našem listu objavili intervju s slikarjem Milkom Bambičem. Kdo bi si tedaj mislil, da nas bo zapustil v tako kratkem času. 21. maja se je v katinarski bolnišnici kakor sveča, ki počasi dogoreva, izteklo njegovo zemsko življenje. Kdor je Bambiča poznal, ta ve, kaj smo z njim zgubili. Slikar, umetnostni kritik, publicist, ilustrator, oblikovalec, izumitelj, predvsem pa človek, ki se je znal priljubiti vsakomur. Dolga desetletja smo ga na Tržaškem srečevali na odprtjih likovnih razstav. Ne vem, ali je bil njegov iskrivi pogled ali rahla ironija njegove besede ali pisane kravate, ki jih je tako rad nosil, kar je pustilo v meni vtis človeka polnega življenjskega elana.

Kralj Honolulu

Rodil se je v Trstu, 26. aprila 1905, kot sin veletrgovca. Najprej je obiskoval Ciril Metodovo šolo na Akvedotu, nato nemško realko v Trstu. Maturiral pa je na realki v Idriji. Že v zgodnjih šolskih letih se je navduševal za likovno izražanje, saj je že kot študent objavljal svoje ilustracije najprej v dijaškem časopisu Obzor, nato v Novem rodu. Ta ilustratorska dejavnost ga je spremljala vse življenje in nič čudnega torej, da je bil vodilni in najbolj domiselni ilustrator slovenskega tržaškega tiska.

Kakor številni drugi zavedni Slovenci, ki so delali v kulturi in prosveti, se je leta 1927 tudi Bambič, da bi se izognil zaporu in konfinaciji, umaknil v Ljubljano. Tu se je vpisal na arhitekturo, a mu takratne razmere niso dopustile, da bi študij dokončal. Iz tega obdobja so njegove ilustracije za dnevnik Jutro in list Skovir. Velik uspeh pa je Bambič imel z znakom za Radensko s tremi srci, ki je še vedno, po 60 letih, aktualen in zanimiv.

Posebno rad je risal za otroke. Tako dobimo njegove risbe v pomembnih knjigah in revijah. Od likovnih motivov mu je bil prav gotovo najljubši portret, a s svežo in sproščeno črto je v trenutku nastala tudi marsikatera duhovita karikatura.

Bambič je za svoje umetniško delo prejel več nagrad: od nagrade Mladinske matice za slikanico Kralj Honolulu, do Prešernove nagrade za življenjsko delo. Tudi kot likovni kritik je bil zelo aktiven. Dosti je pisal, saj si je vsak slovenski tržaški umetnik želel njegovo objektivno in strokovno oceno.

Ena izmed zadnjih Bambičevih ilustracij. Otroška opera Trije muzikanti skladatelja Radovana Gobca

Zdaj v ulici delle Doccie, tam malo v hrib nad cerkvijo, kjer stoji hiša še od časov stare Avstrije, Bambiča ni več. A ostala bodo njegova dela in spomin nanj.

Io

Dvajsetletnica mednarodnih pisateljskih srečanj v Brezah na Koroškem

Gorska vas Breze nad Beljakom na Koroškem je za tri dni med 10. in 12. majem spet postala središče literarnega dogajanja. Že dvajsetič so se tu zbrali pisatelji iz različnih držav še nedavno na dva politična, ideološka in vojaška tabora razpolovljene Evrope. Skupni imenovalec letošnjega jubilejnega srečanja se je lapidarno glasil Evropa danes.

Predavatelji Klaus Colberg iz Zvezne republike Nemčije, György Timar iz Madžarske, Nova Juga iz Romunije, Ernest Dyczek iz Poljske, Avstrijec Franz Stimpfl s Koroškega, Švicar Heinz Stalder ter Lužiška Srba Benno Budar in Jurij Koch iz Nemčije so se evropskim vprašanjem približali vsak iz svojega zornega kota. Prevladovale so trezne, kritične analize, v katere se je vmešala skrb zaradi negotovega in nejasnega položaja v postkomunističnih državah evropskega Vzhoda in Jugovzhoda. Lužiški Srb Benno Budar je na primer opisal praznino, ki je zazijala po prevelikih pričakovanjih, katerim so nasedle nekdanje komunistične družbe po velikem političnem prevratu. Vsepovsod se pojavlja razočaranje zaradi odsotnosti tako imenovane zahodne solidarnosti s postkomunističnimi družbami na Vzhodu, medtem ko je oblast nekdanjih komunističnih funkcionarjev zamenjala mnogo bolj subtilna oblast denarja. Eden najostrejših predavateljev je bil Poljak Ernest Dyczek, ki se je uprl zapostavljanju manjših evropskih literatur pri večjih narodih, kar je čisti imperializem na področju kulture.

Srečanje v Brezah je zanimivo tudi zato, ker prihaja na njem do izraza tisto, kar velja v velikih evropskih središčih za obrobno in malo pomembno. Avstrijec Franz Stimpfl je tako opozoril na razvejano uveljavljanje različnih avtorjev, ki pišejo v narečju, govoril pa je tudi o regionalizmu, o slovenski manjšini na Koroškem, o pomenu dvojezičnosti in večjezičnosti za kvalitetno duhovno oblikovanje družbe in njenih ljudi.

V tretje tisočletje Evrope je zbrane pisatelje v dobrem in slabem popeljal referat graškega univerzitetnega profesorja in strokovnjaka za računalništvo dr. Hermanna Mauerja. Govoril je o koncu »linearnega« kulturnega obdobja, ki se je uresničevalo v izumu, ki ga imenujemo pismenstvo in knjiga. Napovedal je dobo novih komunikacijskih sistemov, v katerih bo prišel optični člen informiranja bistveno do izraza. Računalniki pisatelje že uvajajo v nove večsmerno razvejane kompleksne načine mišljenja. Razumljivo je, da so prav ta izvajanja sprožila vrsto ugovorov, a tudi dokaj razgibano razpravo o perspektivah pisanja na prelomu iz drugega v tretje tisočletje po Kristusu.

V razpravah po posameznih referatih so sodelovali tudi slovenski udeleženci. Iz Ljubljane so prišli Jaro Dolar, France Filipič, Bogdan Pogačnik in Polonca Kovač, z Dunaja pa poleg Milene Merlak tudi avtor tega poročila. Navzoči pisatelji iz Zvezne republike Nemčije, Švice, Francije, Luksemburga, Italije, Madžarske, Poljske, Romunije, Avstrije in Slovenije so se za nameček udeležili še koncerta cerkvene glasbe v samostanski cerkvi v Millstattu, na katerem je moški pevski zbor Carinthia Ensemble, ki ga vodi Sepp Kolbitsch, nastopil tudi s tremi skladbami starega slovenskega komponista Gallusa - Petelina, ki je umrl pred točno štiristo leti v Pragi.

Lev Detela

Koncert - srečanje v župniji Marije Kraljice sveta na Opčinah - Prispevek k spoznavanju med dvema narodnostima

Konec prejšnjega tedna je Dekliški pevki zbor Vesela pomlad na povabilo župnije Marije Kraljice sveta in tamkajšnjega cerkvenega pevskega zbora gostoval v cerkvici v ulici Carsia na Opčinah. Prvi stik s sosednjo župnijo so imeli pevci zbora Vesela pomlad lansko leto, ko so skupaj z italijanskim zborom pripravili večer Marijinih pesmi.

Letos je bil program širše zasnovan. Tako je zbor gostiteljev izvedel eno Beethovnovo skladbo, tri dela italijanskih avtorjev in Sanctus iz maše Missa Luba. Vodil ga je Pino Tomasi, glavni pobudnik in eden izmed organizatorjev koncerta-srečanja, kot ga je že lani sam poimenoval.

Naša dekleta so za uvod zapela Gallusovo Gloria, laus et honor, s katero so se poklonila spominu Jakoba Gallusa ob 400. obletnici njegove smrti. Sledili so trije večglasni kanoni sterejših avtorjev in dve polifonski skladbi sodobnih skladateljev Marcella Biombinija in Ivana Florjanca. Spored se je nadaljeval z rusko ljudsko «Pesem o miru» in Merkujevo «Jezus in ajdovska deklica», zaključil pa z dvema Marijinima pesmima. Topel aplavz, ki je nagradil dekleta za res imenitno, predvsem pa prijetno sveže izvajanje, je bil lepo priznanje in obenem spodbuda za nadaljnje pevsko izpopolnjevanje.

Po pozdravnih in zahvalnih besedah z obeh strani so pevke poklonile prijaznim gostiteljem še Arcadeltovo Ave Mario. Sledila je prijetna družabnost v bližnjih župnijskih prostorih.

Tudi letošnje pevsko srečanje med italijanskim zborom in skupino Vesela pomlad je torej izzvenelo v prijateljskem duhu in ponovno dokazalo, da so podobni stiki med dvema tu živečima kulturama vsekakor pozitivni in da gotovo predstavljajo veliko medsebojno obogatitev.

Majda Danev

Glasbeni sprehodi v Gorici

V vrsti koncertov ob 200-letnici Mozartove smrti je brez dvoma izredno uspel koncert na prostem, v pevmskem parku ob Soči, ki ga je priredilo društvo Mlada Gorica (Gorizia Giovane) zadnji dve nedelji v maju. Uresničili so za Gorico novo zamisel, koncert Mozartovih skladb so namreč organizirali na najbolj slikovitih legah obsoškega parka. Sodelovale so glasbene šole z Goriške: Istituto di musica, Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel, Glasbena matica in Glasbena šola iz Fare. Koncert je privabil res veliko število poslušalcev, ki so bili prijetno presenečeni že ob vstopu v park, prisrčno so bili namreč sprejeti in nato brezhibno vodeni po parku, da je lahko vsakdo nemoteno sledil točkam sporeda. Program je bil bogat, skladbe tako izbrane in razvrščene, da je poslušalec lahko užival tudi ob raznovrstnosti instrumentov. Izvajanje mladih glasbenikov je bilo nad pričakovanjem dobro. H kakovosti koncerta so brez dvoma zelo pripomogli gojenci Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, ki so bili zadolženi za pet od skupnih dvanajstih točk sporeda. Sodelovali so s klavirskim kvartetom (s čembalom!), triom kljunastih flavt, zborčkom in solopevci. Glasbena matica pa je sodelovala s svojim godalnim kvartetom. Poslušalci so se prijetno razpoloženi razhajali in se zaustavili na ploščadi ob izhodu, kamor so bili povabljeni na prijateljsko zakusko. Organizatorjem in izvajalcem naše priznanje!

Gallusova proslava v Podgori

Podgorska cerkev, sredi katere je kraljevala velika slika Jakoba Petelina Gallusa, delo Hermana Kosiča, je v petek, 31. maja, odmevala od motetov in madrigalov tega skladatelja in je bila pretesna za veliko število poslušalcev, ki so jo napolnili do zadnjega kotička.

Po uvodnih besedah predsednice podgorskega društva Sabine Antonič je spregovoril predstavnik goriške Pokrajine, ki je gostom iz Argentine tudi izročil spominsko plaketo. Za goriško nadškofijo je potem pozdravil še msgr. Oskar Simčič.

Dr. Edo Škulj je imel krajšo predstavitev o Gallusu, njegovem življenju in delu, nakar je napovedal posamezne madrigale in motete ter jih občinstvu tudi približal v njihovi muzikalni vsebini. SPZ Gallus iz Buenos Airesa, KZ Gallus iz Kranja ter MePZ Podgora pa so se vrstili v izvajanju in poslušalca peljali skozi cerkveno leto ter vsak na svoj način interpretirali našega velikega renesančnega skladatelja.

Skupna pesem Ecce quomodo moritur justus pa je izzvenela mogočno in hkrati religiozno ter na najbolj primeren način zaključila proslavo.

V drugem delu je SPZ Gallus iz Argentine zapel še štiri pesmi, med katerimi eno argentinsko, in je s svojim prodornim izvajanjem popolnoma osvojil občinstvo.

Argentinske goste so potem pozdravili še dr. Bernard Špacapan v imenu goriške občinske uprave, Marija Ferletič za SSO in Gianni Vezil za USCI. Prisotni pa so bili tudi občinski odbornik za kulturo Ziberna, pokrajinski odbornik Bressan ter podpredsednik izvršnega sveta občine Kranj.

Številni poslušalci, ki so od blizu in daleč prišli v Podgoro, so po končani prireditvi imeli priložnost pozdraviti zlasti Slovence iz Argentine, saj so med njimi mnogi imeli sorodnike ali znance.

Podgorci so potem gostujočim zborom in številnim osebnostim ter prijateljem pripravili večerjo pri Sirkovih v Podgori, kjer so za prijetno vzdušje poskrbeli člani ansambla Lojze Hlede iz Števerjana. Ob tej priložnosti so vsakemu gostu podarili tudi lično majoliko s slovenskim motivom ter spominom na proslavo v Podgori.

Naj omenimo še, da je v popoldanskih urah SPZ Gallus imel svečan sprejem na goriški občini, kjer je slovenski odbornik Marjan Breščak v imenu župana izročil gostom pečat srednjeveškega mesta.

Naj ob robu tega poročila povemo, da so zbori peli v prezbiterju in pred obema stranskima oltarjema. Argentinski Gallus je pel pod vodstvom Anke Savelli-Gaser, Gallusa iz Kranja pa je vodila Angelca Tomanič. Domači zbor je prvi začel s programom in se izmenično vrstil z ostalima dvema zboroma. Ta vrstni red podajanja je bil res posrečen in prav nič utrudljiv.

Ko je zbor iz Argentine dodal še slovenske pesmi, se je kar čutilo, kako so jim vrele iz srca, saj jih na Slovenskem niso mogli zapeti dolga štiri desetletja. V prejšnjih razmerah namreč ti pevci niso smeli v domovino. To naj tu še posebej poudarimo ob spoznanju, kam pripelje enoumno gledanje na svet kulture, ki bi takih zaprek sploh ne smel poznati. Zgodilo se je pač marsikaj... Hvala Bogu je to zdaj mimo in pričakujemo, da za vedno in da se na naši zemlji take stvari ne bodo več ponovile.

Naj gre ob koncu tega poročila zahvala vrlim Podgorcem (pevcem in drugim), ki so se v taki meri potrudili za uspeh. Zahvalo zasluži tudi župnik don Mauro Belletti, ki je velikodušno dal na razpolago domačo cerkev. Izraze hvaležnosti zaslužijo tudi vsi drugi, ki so kakorkoli prispevali, da se je vse uspešno izteklo. Ne moremo naštevati prav vseh zaslužnih, ker je njih število zares veliko. Med temi pa le izstopa Natko Antonič, ki je bil duša vsega dela. In ob tej dobri volji Podgorcev se je tudi Jakob Gallus na sliki v prezbiteriju zadovoljno držal... Pa pustimo šalo ob strani in si še enkrat recimo: Lepo je bilo!

Skupna izdaja štirijezične knjige

Založbi Edizioni Braitan iz Krmina in Mohorjeva iz Celovca sta pred kratkim skupno izdali knjigo v štirih jezikih. Knjiga z naslovom »El scuviarzimi furlan / Scoprirmi friulano / Ich bin ein Friulaner / Kako sem v sebi odkrival Furlana« je izšla v furlanskem originalu ter v italijanskem, slovenskem in nemškem prevodu. V knjigi opisuje nedavno umrli duhovnik Guido Maghet, ki je v zadnjih letih delal v Krminu, kako in pod kakšnimi pogoji je postal Furlan. Paralele do koroških Slovencev so očitne. Knjiga je že naprodaj.

Nova knjiga Janka Ferka

Nova pesniška zbirka koroškega slovenskega pisatelja Janka Ferka je z naslovom »Sedim ob robu deževne kaplje« izšla pri Državni založbi Slovenije v Ljubljani. Knjiga je bila — ob sodelovanju Avstrijskega kulturnega inštituta v Zagrebu — že javno predstavljena v Ljubljani in Mariboru.

Konferenca Svetovnega slovenskega kongresa za Furlanijo - Julijsko krajino

Odbor Konference Svetovnega slovenskega kongresa za Furlanijo - Julijsko krajino obvešča, da zaključna dela in priprave na zasedanje Kongresa v Ljubljani potekajo po načrtih. Kongres bo potekal od 27. do 30. junija pretežno v Cankarjevem domu v Ljubljani ter tudi v Celju, že ves mesec junij pa bodo potekale najrazličnejše prireditve. S tem v zvezi velja obvestiti vse zainteresirane, da so na sedežu SLORIja v Trstu ter v Slovenski ljudski knjižnici »Damir Feigel« v Gorici na voljo programi spremnih prireditev kakor tudi prijavnice za vse tiste, ki bi se želeli udeležiti kongresa v celoti. Te prijave velja s kotizacijo vred poslati čimprej.

Odbor Konference Svetovnega slovenskega kongresa za Furlanijo-Julijsko krajino nadalje poziva organizacije in društva, da po svoji želji in prostovoljni odločitvi posvetijo katero od prireditev kulturnega značaja Svetovnemu slovenskemu kongresu — kot je znano je v matični domovini mesec junij v celoti posvečen temu pomembnemu dogodku.

Prav tako potekajo intenzivne priprave, da bi prišlo do ustanovnega sestanka tudi v Benečiji — predvidoma se bo to zgodilo pred zasedanjem v Ljubljani — med tehničnimi novostmi pa je povečano število delegatov našega prostora in sicer s šest na devet, kar bo omogočilo še boljšo zasedbo in učinkovitejšo prisotnost naše konference.

Priprave na kongres potekajo v času zaostrovanja političnih razmer v matični domovini. Kot je bilo pričakovati, so učinkovite organizacijske priprave na zgodovinski dogodek utemeljevanja slovenskega naroda najmočnejša podpora matični domovini pri vzpostavljanju jasnih stališč, med dogovarjanjem za sporazumno sožitje enakopravnih narodov in med uporabo oboroženega pritiska na potek tovrstnega dogovarjanja. Pri tem velja omeniti, da je veliko število udeležencev z vsega sveta, pravzaprav že večina, prijavilo svojo prisotnost in vplačalo vsoto, potrebno za tehnično izvedbo dogodka. V zamejstvu se še posebno pripravljamo na t.i. zamejski dan 28. junija, ko bomo v Trstu sprejeli goste in jim skušali z vsemi razpoložljivimi močmi in ljudmi predstaviti naše izvirne izkušnje, delovanje in ustvarjanje.

Mladinska sekcija SSk pri dr. Bučarju

Na povabilo predsednika Skupščine Republike Slovenije dr. Bučarja je v torek, 28. maja, skupina 30 mladih iz Tržaške in Goriške obiskala slovenski parlament. Goste iz zamejstva je sprejel dr. Bučar, skupaj s podpredsednikom Vanetom Gašnikom in predsednikom komisije za mladinska vprašanja Borutom Pahorjem. Gostje so s svoje strani izrazili predsedniku Bučarju popolno solidarnost ob dramatičnih dogodkih, ki so se v zadnjih dneh pripetili v Sloveniji, ter mu tudi zagotovili vso možno pomoč in podporo stranke SSk in celotne naše zamejske skupnosti.

Nato je stekel sproščen in neformalen pogovor, v katerem so bili na podlagi vprašanj udeležencev poglobljeni nekateri vidiki procesa osamosvajanja Slovenije.

Po ogledu stavbe slovenske Skupščine so bili gostje sprejeti v palači Izvršnega sveta Republike Slovenije, kjer jih je sprejel podpredsednik slovenske vlade dr. Maks Bastl. Šef kabineta predsednika Peterleta Tomaž Kunstelj pa je mladim zamejcem, med keterimi so bili poleg članov MS SSk tudi predstavniki Slovenskega kulturnega kluba iz Trsta z mentorico prof. Lučko Susič, razkazal dvorane in urade, kjer posluje predsedstvo republike in vlade. Obisk se je nadaljeval še na sedežu stranke Slovenskih krščanskih demokratov, kjer je bilo srečanje z mladimi krščanskimi demokrati.

Kot zadnje je bilo na programu še skupno srečanje s predstavniki ostalih mladinskih organizacij Demosovih strank. Pri tem je prišlo do dogovora za zelo zanimivo pobudo: Mladinska sekcija SSk bo še pred 26. junijem, datumom osamosvojitve, nudila možnost predstavnikom mladinskih organizacij strank deželne koalicije v Furlaniji Julijski krajini (DC, PSI, PRI, PLI in PSDI) za neposredno srečanje s predstavniki mladinskih organizacij Demosovih strank, na katerem jim bodo slednji predstavili razloge Slovenije za osamosvojitev.

Pravi zaključek obiska v Ljubljani pa je predstavljala udeležba na srečanju s člani pevskega zbora Gallus iz Argentine, ki se je odvijalo na sedežu Medšofijskega odbora za študente (MOS).

Tudi v Ronkah ni Slovencev

V petek, 24. maja, je občinska uprava v Ronkah povabila na javno srečanje vsa društva, ki delujejo na območju občine. Namen srečanja je bil seznaniti vsa društva glede konkretnega sodelovanja in načinov partecipacije v novem občinskem statutu. Sejo je vodil predsednik komisije za sestavo statuta dr. Benettis (PSI). Za društvo Jadro iz Ronk so bili prisotni prof. Karlo Mučič, dr. Renco Frandolič in gospa Štefanija Pahor.

Predstavniki Jadra so formalno opozorili predsedstvo statutarne komisije, naj vključi v novi statut občine Ronke določila o rabi slovenskega jezika v odnosu z upravo. To zahtevo so Frandolič, Mučič in Pahor utemeljili z dejstvom, da je v Ronkah priznan obstoj slovenskega občestva. Slovenska prisotnost je razvidna zaradi obstoja slovenskega vrtca, osnovne šole v slovenskem jeziku, sedeža slovenske knjižnice, slovenske komisije pri JVKS (Polivalente), slovenske komisije na občini, slovenskega svetovalca, slovenskih tečajev, pevskega zbora itd. V Ronkah sta delovali tudi društvi S. Kosovel in društvo Iskra. Po 2. svetovni vojni je bilo tu slovensko društvo Jadran. »Mar ni dovolj elementov, da bi lahko govorili o prisotnosti priznane jezikovne manjšine?« so ugotovili Mučič, Frandolič in Pahor.

Predsednik komisije dr. Benedittis je nekoliko lakonično pripomnil, da na podlagi zadnje razsodbe dr. Papaiannija na preturi v Gorici ni lahko določiti prisotnost slovenske manjšine. Vendar se je iz njegove pripombe dalo razumeti, da Papaiannijeve razsodbe ne gre jemati kot pravne norme, saj je v kričečem nasprotju z vsemi ustavnimi načeli o zaščiti slovenske manjšine. Slovenski predstavniki so nato predlagali, naj se prevajalska služba ob konkretnih primerih rabe slovenščine lahko začasno nadomesti s pomočjo sosednje slovenske občine Doberdob.

Mučič, Frandolič in Pahor so nato izročili serijo dokumentov, da bi podprli svoje zahteve.

Opomba ured.: Neverjetna se nam zdi razsodba pretorja Papaiannija: ker v Rimu nismo zapisani, nas ni. Podobna je razsodbi sodnika, ki je zahteval rojstni list obtoženca. Ker pa ta v nobenem anagrafskem uradu ni bil vpisan, je razsodil: »Vas ni, zato nimate nobene pravice.« Tako vsaj smo brali v neki komediji.

Šolska akademija

Slovenska gimnazija v Celovcu, ki jo deželni glavar Haider imenuje «getovsko», je v nedeljo, 2. junija popoldne, že 34. priredila šolsko akademijo. Da pa je v resnici ta gimnazija celo nekaj več kot ostale na Koroškem, je v Domu sindikatov potrdil obisk, saj je bila dvorana čisto polna in veliko število častnih gostov bi komaj našteli.

Odbor šolske skupnosti je pod naslovom «Jeziki - spremljevalci v jutrišnjo Evropo» pripravil mešan program (petje, plese in prizore) in pritegnil poleg lastnih dijakov tudi druge skupine - med drugim zastopnike Židovske gimnazije na Dunaju in dijake višje šole iz Budyšina (Zvezna republika Nemčija). Posebno zanimiv je bil prizor «Hotel Evropa - jeziki, naše bogastvo», v katerem so dijaki vseh šolskih stopenj pokazali znanje kar devetih jezikov - kolikor se jih lahko učijo na tej šoli. Res, katera gimnazija na Koroškem pa še nudi svojim učencem tako izbiro, poleg nemščine in slovenščine še grško, latinsko, italijansko, francosko, angleško, rusko in špansko?

Ravnatelj dr. Vospernik je po svojem nagovoru in pohvali dijakov (pri športnem in kulturnem udejstvovanju in tudi pri karitativnih nabirkah - šola je zbrala med drugim najvišji znesek vseh koroških šol za Kurde, poleg tega pa je denarno podprla dve družini iz poplavljenih Luč) pozdravil častne goste. Med njimi je bil sam slovenski predsednik Lojze Peterle, minister za šolstvo dr. Vencelj, predsednik šolstva na Koroškem, oba jugoslovanska konzula, krški kancler Krištof, g. Smolle (zastopnik Slovenije na Dunaju), profesorji Slovenske gimnazije in podobnih ustanov v Ljubljani in Mariboru, predstavniki slovenskih organizacij na Koroškem, veliko število duhovščine in častite sestre. Celo namestnica deželnega glavarja je povedala nekaj besed, prav tako pa se je za povabilo zahvalil in zaželel vse najboljše g. Peterle, ki so ga bili koroški obiskovalci zelo veseli.

R.B.

Slovenski romarji na Trsatu

V nedeljo, 26. maja, je bilo vseslovensko romanje na Trsat ob 700-letnici te Marijine božje poti. Romanja se je udeležilo nad tri tisoč vernikov; somaševanje je vodil nadškof dr. Alojzij Šuštar.

20 let Tržaškega okteta

Tržaški oktet, ki deluje pod okriljem Glasbene matice, praznuje dvajsetletnico ustanovitve.

V začetu leta 1970 se je osem fantov iz Trsta in okolice zbralo na pobudo prvega tenorja Rudolfa Žagarja in pričelo — pod umetniškim vodstovom Ivana Sancina-Giannija — umetniško pot, ki se je razvila v neslutene razsežnosti. Oktet je na tej dolgi poti, ki je bila izmenično posejana z velikimi zadoščenji, pa tudi s trpkimi trenutki, opravil vrsto turnej po Italiji, Jugoslaviji, Avstriji, Grčiji, Švici, ZDA in Kanadi; pel je predsedniku italijanske republike Sandru Pertiniju in na predsedstvu SFRJ v Beogradu. Pel pa je tudi domačemu občinstvu v Trstu, po kraških in breških vaseh, po šolah, na dobrodelnih koncertih, abonmajskih koncertih in povsod, kamor so ga ljubitelji slovenske in tuje pesmi povabili.

Zaradi svoje vsestranske aktivnosti in kulturnega ter pevskega poslanstva je Tržaški oktet prejel več priznanj.

Tržaški oktet se na svoj jubilejni koncert pripravlja od septembra lani, ko je umetniško vodstvo prevzela Aleksandra Pertot. Spored je oblikovala tako, da sega na vsa tri kulturna področja, ki so karakteristična za našo deželo: slovensko, italijansko in furlansko.

Poseben poudarek pa velja velikemu renesančnemu skladatelju Jakobu Gallusu, katerega 400-letnico smrti obhajamo letos.

Tržaški oktet sestavljajo danes: Rudi Stopar, Walter Stopar, Vladislav Komar, Vinko Škerlavaj, Vinko Milič, Marko Arduini, Walter Kovačič in Boris Pangerc.

Jubilejni koncert ob 20-letnici ustanovitve Tržaškega okteta bo v petek, 7. junija, ob 20.30 v Teatru Miela - Dom pristaniških delavcev.

Tega dne bo izšla tudi jubilejna brošura Tržaški oktet - Dvajset let s pesmijo v srcu, ki sta jo napisala Jože Koren in Boris Pangerc in ki jo bodo oktetovci poklanjali obiskovalcem na koncertu.

Slavje v Sloveniku v Rimu

V papeškem zavodu «Slovenik» v Rimu so slovesno obhajali praznik Marije Pomočnice, ki je glavna zaščitnica zavoda. Na praznik sam, 24. maja, so odkrili spominsko ploščo, ki naj hrani spomin na obisk Janeza Pavla II. v Sloveniku in na Janeza XXIII. ter Pavla VI., ki sta oba zaslužna za zavod. Tisti dan je somaševal in odkril ploščo nadškof Francesco Marchisano, velik prijatelj Slovenika in Slovenije.

RAZSTAVE

Hijacint Jussa

Zadnje čase se pojavlja v našem prostoru skorajda prava tekma med glasbeno in likovno ustvarjalnostjo. Katera bo imela več privržencev? Likovnih razstav je čedalje več, prav tako glasbenih ponudb. Najbolj pa se veselimo tistega, kar vzklije na našem vrtu. Kot protiutež neštevilnosti pač iščemo ustvarjalnost in kvaliteto, zato se toliko bolj veselimo vsakega našega ustvarjalca in poustvarjalca. Majhni skupnosti veliko pomeni vsak njen kakorkoli uspešni član in ga s ponosom potrjuje v njegovih prizadevanjih.

Izraz tega čutenja je bil zaznaven tudi 25. maja v špetrski Beneški galeriji, kjer je domačin, ki smo si ga na Goriškem prisvojili, Hijacint Jussa odprl razstavo svojih slik in risb. Za besedami vseh govornikov, od Pavla Petričiča do Brune Dorbolò, ki je zastopala špetrsko občinsko upravo, in do Izidorja Predana se je skrivala tale misel: ponosni smo nate, tvoja očetnjava pa je tu in je ne zapusti.

V prijetnem, skorajda družinskem vzdušju je umetnika predstavil prof. Pavel Petričič. Prikazal ga je kot raznolikega ustvarjalca, ki se posveča slikarstvu, risarstvu in ilustratorstvu. Tudi tokrat ostaja njegov izraz abstrakten, razpoznavni pa so motivi iz rastlinskega in živalskega sveta, ki se širijo in preplavljajo prazen prostor. Na barvni podlagi se razteza nekaj svetlejših lis, široki zamahi s čopičem pa vnašajo dodatno barvo in obliko. Z drobnim čopičem umetnik posreduje še nekakšen svoj grafizem, hkrati neko sporočilo.

Na razstavi so poleg slik večjega formata tudi manjše, nekakšni nenadni izbruhi umetnikove duševnosti, v bolj dekorativni obliki. Ob vsem tem se Jussa predstavlja tudi s črno-rdečimi perorisbami, ki so po motiviki nove: zanj značilne peteline in beneško krajino je zamenjal brodnik s svojo spiralno zavito hišico in čarom življenjske skrivnosti.

Da pa pri Jussovih poteka življenje v ljubezni do umetnosti, je tisto popoldne potrdil tudi glas diatonične harmonike očeta Liža, v tej instrumentalni zvrsti pravega mojstra.

B. Lu.

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI V ITALIJI ZDRUŽENI V BANČNI SEKCIJI SDGZ

ČESTITAJO KMEČKI IN OBRTNI HRANILNICI IN POSOJILNICI V NABREŽINI

OB OTVORITVI NOVE PODRUŽNICE V SESLJANU IN JI ŽELIJO NADALJNJIH POSLOVNIH USPEHOV

KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V SOVODNJAH

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE - TRST

KMEČKO OBRTNA HRANILNICA DOBERDOB

BCTKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Kmečka banka Gorica

Ignacijanska duhovnost

Kot verjetno že veste, praznujemo jezuiti letos dve pomembni obletnici: 450 let, odkar je papež Pavel III. potrdil Družbo Jezusovo, ter 500 let od rojstva Ignacija Lojolskega, našega ustanovitelja in duhovnega očeta. Praznovati želimo predvsem na ta način, da skušamo v našem osebnem življenju, skupnostih in apostolatu prenoviti in polneje zaživeti to, kar nam je sv. Ignacij zapustil v dediščino in bi lahko z enim izrazom imenovali »ignacijanska duhovnost«. To pomeni, da bi radi polneje zaživeli osebni odnos z Bogom ter pomagali tudi drugim doživeti in izkusiti, da nas ima Bog rad, in bi mogli odgovoriti na to ljubezen.

Ker ignacijeva izkušnja odnosa z Bogom ter njegova pedagoška pot do nje nista le dar jezuitom, ampak predvsem celotni Cerkvi, smo jezuiti goriške skupnosti želeli praznovati tudi z goriško Cerkvijo. Poleg duhovnih vaj ter predavanj nekaterih jezuitov, ki so se vrstila čez leto, smo v četrtek, 30. maja, pripravili srečanje z duhovniki naše škofije, v petek, 31. maja, pa za vse prijatelje in tiste, ki so se želeli odzvati našemu povabilu. Obakrat je poleg svete maše, ki je bila osrednji trenutek, govoril p. Tomaž Špidlik (po rodu Čeh, profesor na univerzi Gregoriana in na Vzhodnem inštitutu v Rimu), in sicer o glavnih poudarkih ignacijanske duhovnosti v povezavi z duhovnostjo vzhodne cerkve (»duhovnost srca«). Poleg njega je v četrtek prof. Magdalena Malni-Pascoletti predstavila cerkev sv. Ignacija v Gorici. V petek pa je p. Marko Rupnik govoril o spremembah v kulturi ter novih izzivih za našo pastoralo, obenem pa se je tudi poslovil, ker odhaja v Rim, da se pripravi na poučevanje na univerzi Gregoriana in Vzhodnem inštitutu.

P. Tomaž je poudaril predvsem »meditacijo« (molitev ob Božji besedi) kot bistveno sestavino duhovnega življenja. Ne gre za »mozganje«, razmišljanje o Bogu, ampak za osebni odnos z njim. Božja beseda mora preiti iz glave v »srce«, kar pomeni v celega, nerazdeljenega človeka. Beseda naj ga spravlja v odnos z Bogom, da se mu zaupa in izroči. To pa lahko stori le ob močnem doživetju, izkušnji, da je ljubljen, da se mu je Bog prvi izročil v Jezusu Kristusu. In tako bo človek lahko ljubil drugega človeka le takrat, ko se bo zaupal in izročil Bogu in v odnosu z njim ne bo več v skrbeh zase. V nasprotnem primeru pa bo grabil vse, da bi se zavaroval...

P. Marko pa ob ugotovitvi, da današnja kultura sloni prav na tem egoističnem principu, vidi potrebo po vse bolj osebnem pristopu do človeka in Boga. In če je Bog Oče najbolj vzvišena oseba, je prav, da se učimo od njega, kaj pomeni biti »oseba«. Spregovoril nam je po Sinu. Ko se nam je izročil, nam je pokazal, kako je Bog dober. Ta ljubezen (Sv. Duh) nas je zopet povabila v odnos z njim. Le zazrtost v to Očetovo Ljubezen ter doživetje, da smo ljubljeni, nam lahko dasta moč za kulturo sožitja z drugimi ljudmi in narodi.

Milan Žust

Potovanje s Katoliškim glasom v Rusijo od 22. julija do 1. avgusta letos

Obiskali bomo pomembna središča Leningrad, Moskva, Zagorsk in Kijev z značilnimi samostani, zgodovinskimi spomeniki in umetniškimi galerijami, videli bomo moderno razstavišče Kosmos, na sporedu je obisk Moskovskega cirkusa in folkloristične predstave. Vse, ki so se vpisali, prosimo, naj do 12. junija poravnajo ves znesek za potovanje, obenem naj priložijo fotokopijo potnega lista (1. in 2. strani oz. stran, kjer je datum obnovljenega potnega lista) in 3 slike (format osebne izkaznice). Za izlet na carsko poletno rezidenco Petrov dvorec je treba doplačati 25.000 lir. Kdor se želi pridružiti potovanju v Rusijo, naj se do 12. junija vpiše in izpolni navodila.

Bazovica

Za nami je več lepih doživetij: Binkoštno bdenje, ki je prikazalo, kako je Sv. Duh vedno ustvarjal prave odnose med narodi; naš škof je vodil molitveno rožnovensko procesijo od začetka vasi do cerkve. V cerkvi je polno mladih iz Trsta — Slovencev in Italijanov — poslušalo g. škofa, ki je govoril v obeh jezikih in povdarjal, kako je Cerkev poklicana, da vzgaja k medsebojnem spoštovanju in dejanjski ljubezni.

Na binkoštno nedeljo popoldne se je zbralo v naši cerkvi lepo število ostarelih in bolnikov iz vse naše škofije. To srečanje se ponavlja vsako leto pri nas, ker je cerkev velika in bolnik-invalid z lahkoto vstopi v cerkev. Maševal je urednik Ognjišča g. Franc Bole.

Na praznik Sv. Trojice je 7 malih prejelo prvoobhajilo ob res lepi udeležbi sorodnikov in prijateljev. Otroški zbor Slomšek in cerkveni pevski zbor je z lepim petjem ustvaril pravo razpoloženje med tako lepim obredom prvega obhajila. Po sv. obhajilu je sledilo še obhajilo tre otrok italijanskega jezika.

Prejšnjo nedeljo smo imeli dveh procesiji: dopoldne v Bazovici in popoldne na Pesku. Po vasi so pridne faranke pripravile lepe oltarje, kjer po stari slovenski navadi poslušamo božjo besedo, molimo za razne namene in prejmemo blagoslov.

Goriške žrtve v zadnji vojni

Furlanski inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja je izdal tretji zvezek, posvečen zadnji vojni v goriški provinci. V knjigi so tudi številke žrtev. Te so naslednje: 1.212 civilistov; 737 partizanov iz vrst osopovcev in garibaldincev; 474 iz vrst jugoslovanskih partizanov; skoro 400 oseb je bilo odpeljanih in pogrešanih v 40 dnevih jugoslovanske prisotnosti na Goriškem.

Med temi žrtvami pa niso všteti padli nemški vojaki ter republikini. Število teh ni omenjeno in vendar so tudi ti bili žrtve zadnje vojne. Zgodovina naj bo pravična do vseh, kakor je bil božji Sodnik pravičen do vseh.

Sožalje

Člani zbora M. Filej in Rupa-Peč izrekata iskreno sožalje dirigentu Zdravku Klanjščku in sorodnikom ob izgubi drage mame Line.

Ob izgubi drage mame in none Line z Jazbin izreka globoko sožalje svojcem Sekcija Slovenske Skupnosti za Števerjan.

Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica, izraža Zdravku Klanjščku iskreno sožalje ob težki izgubi matere.

Ob smrti drage mame izreka Zveza slovenske katoliške prosvete globoko sožalje dirigentu Zdravku Klanjščku.

V spomin Silviju Kobalu

V slovenskem tržaškem dnevniku so gledališki kolegi v polni meri označili bogastvo igralskega talenta pok. Silvija Kobala. Poudarili so avtentično podobo njegove izkristalizirane večplastnosti notranjenega naboja.

Prav je, da v spomin našemu bratu spregovori tudi milost, da se je, prečiščen v bolezni in trpljenju, spet srečal z Bogom, ki ga je doživel kot neskončno Dobroto. Tako je poudaril g. Marij Gerdol, ki je opravil pogrebni obred in dostavil, da je bil pokojni hvaležen Bogu za ta dar ter si prizadeval živeti kot dober kristjan. Okrepčan z zakramentom sprave in bolniškega maziljenja, se je ločil od tega sveta in napotil v objem nebeškega Očeta. Spravljen z Bogom, zedinjen z Njim po ljubezni, mu je bila dana milost spoznanja resnice, ki je po besedi sv. pisma, odločilna pot do zveličanja.

Ko smo ga zadnjikrat imeli v svoji sredi, smo izrazili željo po spravi in ga prosili, da nam odpusti, pa tudi mi mu odpuščamo, če je koga nehoté kdaj užalil ali se mu zameril.

Z družino iskreno sočustvujemo.

F.V.

Počitniška kolonija v Comegliansu

Slov. Vincencijeva konferenca sporoča, da je odprto vpisovanje v letošnjo počitniško letovanje v kraju Comeglians, ki se bo vršilo od 6. do 25. julija.

Za otroke in dijake iz goriške občine od 6. do 16. leta starosti se je možno vpisati ali v Katliški knjigarni na Travniku ali v pisarni Katoliškega glasa na Placuti (tel. štev. 533177) ali pa v tajništvu Nižje srednje šole »Trinko«; povsod tam so na voljo vpisnice in navodila.

Prijetna prireditev v Podgori

V soboto, 18. maja, smo imeli v župni dvorani v Podgori prijetno prireditev namenjeno otrokom z naslovom »Otroški vrtiljak«. Nastopali so samo otroci, med publiko je bilo opaziti v glavnem otroke.

Na otroškem vrtiljaku so se zavrteli učenci OŠ iz Dobrovega v Gor. Brdih, mladinski zbor iz Podgore in Števerjana s petjem. Učenci OŠ briško beneškega iz Dobrovega so nas razveselili z igricama Pod medvedovim dežnikom S. Makarovič in Kdo je napravil Vidku srajčko F. Levstika. Pohvaliti moramo otroke, ki so se tako doživeto vživeli v svoje vloge, še posebna zahvala naj gre učiteljicama, ki sta jih pripravili. Mladinski zbor iz Podgore in mladinski zbor iz Števerjana sta ubrano zapela vsak po tri pesmi.

Mladi pevci in igralci so se po zaslužnem aplavzu zbrali na zakuski, kjer so se lahko pobliže spoznali, skupaj se igrali, pozabavali in si tudi pomagali.

Tudi nam odraslim je bilo lepo, saj smo se z njimi peljali v svet pravljic in petja in se tako lahko zasanjali, z njimi. Po tako uspešni tej prvi tovrstni prireditvi, smo sklenili, da bomo še organizirali podobna srečanja.

Naj zabeležimo še, da se je ta dan poročila Vida Pintar, doma iz Ločnika, bivša pevka našega zbora, katerega sta člana tudi oče Rudi in sestra Nevenka. Pri poročni maši je pel naš zbor «Člani P.D.P. in pevci zbora Podgora mladoporočencema čestitamo«.

TRST

Občine - Praznik mladih pevcev

Pevski zbori Vesela Pomlad vabijo na jubilejni 10. praznik mladih pevcev v Finžgarjev dom na Občine. V soboto, 8. junija, bo ob 20. uri pevski koncert ob 10-letnici OPZ Vesela pomlad z nastopom OPZ Zvonček z Repentabra in domačih pevskih zborov. V nedeljo, 9. junija, pa se bo s pričetkom ob 16. uri odvijala kulturno zabavna prireditev na prostem. Sodelovali bodo MePZ Primorec Tabor, MePZ Sveti Jernej, MoPZ in ŽePZ Tabor, Otroška folklorna skupina iz Trebč, ansambel Taims ter Fantovska vokalno instrumentalna skupina in zbori Vesela pomlad. Poseben gost bo znani voditelj oddaj domače zabavne glasbe na televiziji Slovenija Boris Kopitar. Poskrbljeno bo tudi za prigrizek in dobro domačo kapljico.

Sestre lojolke se posljavljajo

Veliko žalost nam je prizadela vest, da nas bodo sestre lojolke od župnije na Kolonkovcu v kratkem zapustile. V neizbrisnem spominu nam bodo ostale. Rade so se odzvale, kamorkoli so jih poklicali. Imele so slog in svojstveni vpliv na poslušalce, predvsem po svoji evangeljski moči in skromnosti. Temeljita verska izobrazba jim daje prednost v nastopu kot premočrtne Kristusove priče in učenke. Pri ekumenskih srečanjih, za nedeljo duhovniških poklicev, binkoštnem bdenju ali kjerkoli so besede sestre Milke in njenih sosester našle širok odmev z njih ljubeznivim nastopom in prepričljivostjo.

Bog naj jim povrne za vse dobro, ki so ga opravile pri nas. Blagoslavlja naj njihovo delo in poslanstvo, kamorkoli jih božja Previdnost pošilja in naj ne pozabijo na nas.

F.V.

Maša za bolnike in ostarele

Ko nas zadene fizično propadanje, bolezen ali invalidnost, čutimo potrebo, da svoj duhovni rezervoar spodbudimo z novim krščanskim upanjem.

Pri maši za bolnike in ostarele, ki jo Duhovska zveza vsako leto organizira v bazovski cerkvi, je g. Franc Bolé spomnil na besede sv. Petra, kako nas Kristus ni odrešil ne z zlatom ali srebrom, temveč s svojo lastno krvjo na križu. Ne smemo se predajati občutku obrabljenega orodja. Bolni ali zdravi, kot udje Krist. skrivnostnega Telesa, imamo vsak svojo nalogo, zato glejmo na svojo minljivost in umrljivost v Kristusovi razsežnosti, ki ima delež pri božji neminljivosti in veličastju.

Mnogi smo prvič občudovali čudovita barvna okna, mojstrsko delo umetnika Edija Žerjala. Župnik g. Marjan Živic pa je z zadoščenjem omenil še posebno lepo uspelo binkoštno bdenje v njihovi cerkvi. V procesiji s škofom Bellomijem so verniki prihajali v cerkev ter molili in peli v obeh jezikih. Velik delež je prispevala sestra Milka iz Lojolske skupnosti.

Po maši je inž. Jevnikar Marjan popeljal goste širom bajne dežele vzhodne Azije — na Tajsko. Približal je svet iz Tisoč in ene noči. Slikovitost razkošne arhitekture budističnih templjev, iskrečih se v zlatu, vernost ljudi, klečečih na kolenih pred debelim Budovim kipom, daje čutiti globoko zakoreninjenost budistične kulture. Izdelki fine tajske obrti, higijenska toaleta ali umivanje slonov v reki, plavajoča restavracija sredi gneče bark in barčic, taksiji tuk-tuk razgibajo še tako ostarelo domišljijo.

Bodrilni sprehod skozi etnično bogastvo Tajske je kajpada zbudil tudi nekaj apetita in gostitelj, bazovska župnija, je gostom res radodarno in obilno postregla.

F.V.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Otvoritev orgel na Repentabru

Več kot deset let je minilo, odkar so utihnile orgle na Repentabru. Propadale so skupaj s celotnim kompleksom Repentabra. V osemdestih letih se je začela postopna obnova Tabra pod vodstvom župnika Antona Bedenčiča. V desetih letih je Repentabor zopet zadobil nekdanji sijaj in mladostno podobo. Tudi življenje se je v njem ponovno naselilo. V teh dneh je v delu še fasada cerkve.

V času, ko so utihnile orgle, pa ni zamrla želja po njihovi celoviti obnovi. Niso umolknili niti človeški glasovi. Še več, med tem časom so se oblikovali trije zbori, ki so postali del tukajšne stvarnosti. Člani pevskega zbora, starši otroškega in mladinskega zbora, gospodarski svet in ostali sodelavci župnije so se odločili, da s svojim delom uresničijo to željo. Z delom ob praznovanju ob Velikem šmarnu in kraške ohceti so zbrali večino potrebnih sredstev. 16. junija bo ob 17. uri slovesna otvoritev in blagoslovitev prenovljenih orgel, delo mojstra Gustava Zanina. Orgle bo po otvoritveni slovesnosti predstavil z orgelskimi improvizacijami na temo Preteklost, sedanjost in prihodnost znani slovenski skladatelj in organist Primož Ramovš.

Župnija Repentabor vabi prijatelje in ljubitelje orgelske glasbe, da se udeležijo tako dolgo pričakovane slovesnosti.

Župna cerkev v Podgori

GORICA

Srebrni jubilej moškega zbora Mirko Filej

Lepo število prijateljev zbora Mirko Filej iz Gorice in ljubiteljev slovenske pesmi se je zbralo v nedeljo, 19. maja v Katoliškem domu v Gorici na koncertu, ki ga je zbor izvajal ob 25-letnici delovanja. Po koncertu, ki je vseboval štirinajst pesmi, so sledili pozdravi in čestitke. Predsednik zbora dr. Mirko Špacapan je najprej nagradil pevce, ki že od vsega začetka pojejo pri zboru, in Zdravka Klanjščka, ki je soustanovitelj zbora in dirigent vseh 25 let uspešnega delovanja tega goriškega ansambla. Zboru so ob srebrnem jubileju čestitali predsednica SSO Marija Ferletič, predsednik ZSKP dr. Damjan Paulin, predsednica ZCPZ prof. Lojzka Bratuž, goriški odbornik Marjan Breščak, predstavnika zbora Rupa-Peč in cerkvenega zbora iz Mirna.

V svojem nagovoru se je dirigent zahvalil pevcem za sodelovanje, še posebno se je spomnil Viktorja Prašnika, ki je bil do smrti gonilna sila zbora. Zbor je za to priliko izdal bogato publikacijo z uvodno besedo dr. Andreja Bratuža, ki med drugim ugotavlja: »Zbor je od vsega začetka zbiral in povezoval pevce malodane iz cele Goriške. Od Brd mimo Soče in same Gorice do bližnjega Krasa ob Vipavi — odtod so v glavnem vedno prihajali zvesti »filejevci« s svojim požrtvovalnim prevovodjem Zdravkom Klanjščkom. Zbor si je v svojem dolgoletnem delovanju z že uveljavljenim imenom nabral bogat repertoar slovenskih narodnih in umetnih skladb, pa tudi del drugih, zlasti južnoslovanskih skladateljev, in nekaterih tujih mojstrov. Prav tako je rad segel po zahtevnih delih klasične polifonije. Z njo se je še posebej pomeril na večkratnih tekmovalnih nastopih.

Pri tem velja omeniti zlasti goriško mednarodno tekmovanje Seghizzi in tekmovanje v Mariboru. Poleg samostojnih koncertov in občasnih nastopov je tudi veliko snemal za slovenske radijske postaje (Trst, Ljubljana, Koper). Izdal je tudi lastno gramofonsko ploščo z izborom naše pesmi. Znane so tudi njegove večje turneje med slovenskimi izseljenci po Evropi zlasti v Belgiji in na Nizozemskem.«

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMEL - GORICA

GLASBENI POKLON GOJENCEV

ob zaključku šolskega leta

- Katoliški dom v Gorici
  Sobota, 8. junija 1991 ob 20.30
- Cerkev sv. Ignacija - Baročna dvorana
  Četrtek, 13. junija 1991 ob 20.30
- Cerkev sv. Ivana
  Sobota, 22. junija 1991 ob 21. uri

Praznik špargljev v Štandrežu

S kulturnim programom, na katerem sta sodelovala dva zbora in štandreška dramska skupina, se je v nedeljo, 2. junija, zaključil v Štandrežu Praznik špargljev, ki ga je priredilo društvo Štandrež in je lepo uspel. Najprej se je predstavil domači mladinski zbor pod vodstvom Elvire Chiabai, sledil je moški zbor «Mirko Filej» iz Gorice, ki ga je za to priliko vodila Nadja Kovic.

Člani štandreške dramske skupine Božidar Tabaj, Marko Brajnik in Marinka Leban so z vedrim prizorom Dolžnost je dolžnost razveselili številno publiko. Delo Marjana Marinca je priredila in režirala Mira Štrukelj. V nedeljo, 2. junija, se je vršilo tudi nagrajevanje udeležencev slikarskega ex tempore, ki so bili razdeljeni v štiri skupine. Za vrtec je najlepše risal Stefano Faganel, druga Chiara Mučič, tretja pa Kristina Marušič. V skupini prvih in drugih razredov je Erik Cej prejel tretjo nagrado. Največ udeležencev je bilo v skupini tretjih, četrtih in petih razredov osnovnih šol, kjer je najlepše risala Lara Paulin, nato Ivan Golob in Monika Bresan. Za nižjo srednjo je prvo mesto zasedla Sara Budal, drugo Helena Brajnik, tretja pa Martina Brajnik. Posebno nagrado je prejel tudi četrti razred štandreške osnovne šole Fran Erjavec, ki se je udeležil z največjim številom. Nagrajeni so prejeli lepe pokale, ki so jih darovale razne ustanove in podjetja.

Praznik špargljev se je začel že zadnjo soboto in nedeljo v maju. V nedeljo, 26. maja, so se na ploščandi prireditvenega prostora izkazale mlade članice baletne in ritmične skupine iz Štandreža, ki so se pod vodstom prof. Nataše Sirk in Kristine Marušič predstavile s štirimi točkami. Program so oblikovali tudi plesni pari kluba iz Nove Gorice s standardnimi in latinsko-ameriškimi plesi, pod strokovnim vodstvom Borisa Kobala.

Štandreška baletna in ritmična skupina

Na sliki moški zbor Mirko Filej ob jubilejnem koncertu v Katoliškem domu v Gorici z dirigentom Zdravkom Klanjščkom na desni

ZAHVALA

Moški pevski zbor

Mirko Filej

se vsem iskreno zahvaljuje za izražene čestitke in voščila ob 25. letnici delovanja zbora.

MPZ Mirko Filej

DAROVI

Za Sv. Goro: N.N. 500.000; Marija Kenda 100.000; N.N. 15.000 lir.

Za lačne: N.N. 100.000 lir.

Za nov sedež SGS: ob smrti Claudia Pais iz Gorice daruje žena 50.000 lir.

Za Katoliški glas: Nilda Čič 25.000 lir.

Za slov. misijonarje: sestre iz Boršta 25.000; N.N. Boršt 3.000 lir.

Za lačne v misijonih: K.K. 100.000 lir.

Za s. Anico Miklavčič: Marija Kenda 50.000 lir.

Za cerkev v Sovodnjah: v spomin na Viketa Čaudka darujejo sestre in svakinja 200.000 lir.

Za zbor M. Filej: ob 25. letnici zbora M. Filej daruje N.N. 250.000 in Danilo Čevdek 100.000; druž. Bratuž v spomin na Jožeta Gorkiča 100.000 lir.

Za Bangladeš: N.N. 55.000; N.N. iz Sv. Križa pri Trstu 1.000.000 lir.

Ob 25. obletnici smrti mame Alojzije in 60. obletnici smrti sestre Vere daruje Ljubka Šorli za cerkev sv. Ivana 100.000 in za Pastirčka 100.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Mery Cheber, Ricmanje, v spomin pok. Livija Pregarca 20.000; družina Švara, Log, v spomin pok. očeta in moža Vida 70.000; sorodniki iz Trsta v spomin pok. očeta in starega očeta Livija Pregarca 50.000; družina Jež, Domjo, ob priliki blagoslovitve obnovljene veleblagovnice 300.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda Mandiča pri Domju: M.P., Trst, v čast sv. Leopoldu Mandiču 50.000; Marija in Marko Udovič, Trst, v spomin na pok. starše 50.000 lir.

Darovi za barvna okna v Bazovici: Družina Mulas 100.000; Toževi 50.000; Tinetovi 50.000; Vales 10.000; Carlini 100.000; N.N. 100.000; N.N. 50.000, ob krstu Damijane Grgič 80.000; romarji iz Verone v Medjugorje 56.000; N.N. 50.000; Peterosovi 15.000; Fečevi 15.000; prvoobhajanci 65.000; Piazza 50.000; Pepka Križmančič v spomin Ivota Vidava 20.000; De Denaro 20.000; Marta Mužina 40.000; družina Pavlovič 90.000; N.N. 70.000; Martin Jevnikar 100.000 lir.

Za počastitev spomina prof. Milka Bambiča darujeta Marko in Marija Udovič: za blagajno slovenske osnovne šole pri Sv. Ivanu 100.000; za zavod šolskih sester pri Sv. Ivanu 100.000; za otroški pevski zbor »Kresnice« 100.000; za cerkveni pevski zbor pri Sv. Ivanu 100.000; za Marijin dom pri Sv. Ivanu 100.000 lir.

Za Marjin dom pri Sv. Ivanu: v spomin prof. Milka Bambiča Anton Korisič 50.000; M. C. 20.000; Angela Cerovac 25.000; Marija Bisiacchi 45.000; N.N. 50.000 lir.

Za Slomškov spomenik v Mariboru: Primorski prijatelji še 600.000 lir.

Za Marijin v Rojanu: Jelka Šah v spomin Mare in Eme Rudolf 50.000 lir.

Za misijone: Ob obletnici smrti staršev Antonije in Antona daruje hči 50.000 lir.

OBVESTILA

Društvo beneških likovnih umetnikov prireja pod pokroviteljstvom dežele Furlanija-Julijska krajina XII. mednarodni slikarski natečaj na temo: »Podobe iz Nadiških dolin«; potekalo bo od 27. maja do 22. junija 1991.

Vsakoletno srečanje slovenskih duhovnikov, redovnikov in redovnic Goriške in Tržaške bo ob prazniku Srca Jezusovega dne 7. junija v cerkvi na Pesku pri Bazovici. Namen srečanja je prošnja za duhovne poklice. Začetek bo ob 10.30 s somaševano evharistično daritvijo. Pridite!

Romanje na Barbano slovenskih vernikov Tržaške in Goriške bo letos v ponedeljek, 9. septembra.

Romanje v Lurd. Prijavilo se je 50 romarjev, ki so naprošeni, da do 15. junija poravnajo vso potnino.

Koncert duhovnih pesmi je pripravil zbor »Musica insieme«. Koncert bo v nedeljo, 9. junija, ob 20.30 v cerkvi sv. Ignacija v Gorici.

Društvo Slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 10. junija, na srečanje z dr. Petrom Vencljem, ministrom za šolstvo Republike Slovenije. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3 s pričetkom ob 20.30.

Slomškov dom v Bazovici priredi enodnevni izlet 12. junija v Castelfranco Veneto - Castel de Godego in Rieti (rojstna vas papeža Pija X. Kdor želi se lahko pridruži naši skupini. Tel. 226117.

Učenci in učitelji OŠ »Josipa Abram iz Pevme vabijo na zaključno šoslko prireditev, ki bo v sredo, 8. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu. Predstavili se bodo z igrico Mali princ.

ACM Gorica vabi k maši za edinost, v torek 11.6 ob 16.30 v Zavodu sv. Družine.

V Katoliški knjigarni so na razpolago šolske knjige.

Sekcija Slovenske skupnosti Sv. Ivan - Lonjer - Katinara sklicuje v petek, 14. junija, ob 20. uri v Marijinem domu pri Sv. Ivanu, ulica Brandesia 27, redni sekcijski kongres. Vabljeni člani, prijatelji in somišljeniki.

Čestitke

V nedeljo, 9. junija, bosta stopila na skupno življenjsko pot Franka Padovan in Branko Terčič.

Obilo sreče, veselja in naraščaja jima voščita

SKPD »F.B. Sedej«
in sekcija SSk za Števerjan

Zveza slovenske katoliške prosvete želi Franki Padovan in Branku Terčiču vso srečo na novi življenjski poti.

V ponedeljek 3. junija t.l. je praznoval svoj šesdeseti rojstni dan Alojz Mužič. Čestitajo mu še na mnoga leta in »dober poglet« Števerjanski lovci!!!

radio

Spored od 9. junija do 15. junija 1991

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska. 10.00 Mladinski oder: »Sara, mala princeska«. 2. del. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 - 19.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 7.00 Jutranji radijski dnevnik. 9.10 Instrumentalni solisti. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 11.30 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. Roman. 12.40 Dekliški zbor Glasbene matice iz Trsta. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 »Veselo na otroškem valu«. 16.00 Simfonični orkester RTV Slovenija. Prvi del koncerta v Cankarjevem domu v Ljubljani 15. februarja letos.

Torek: 9.45 Orkestralna glasba. 11.30 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. Roman. 11.50 Slovenska lahka glasba. 12.40 Dekliški zbor Glasbene matice iz Trsta. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Simfonični orkester RTV Slovenija. 17.10 Pesniške podobe. 17.40 Mladi val.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (ponovitev). 11.30 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. Roman. 11.45 Slovenska lahka glasba. 12.40 Dekliški zbor Glasbene matice iz Trsta. 13.25 Na goriškem valu. 14.10 Na goriškem valu. 16.00 Mi in glasba. Pianista Alenka in Igor Dekleva. 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom. 17.30 Mladi val.

Četrtek: 11.30 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. Roman. 11.50 Slovenska lahka glasba. 12.30 Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Zvočne kulise. 16.00 Mi in glasba. 17.10 Četrtkova srečanja: Trst je klical.

Petek: 9.30 Človek v mejnih situacijah. 9.40 Priljubljene melodije. 11.30 Andrej Capuder: »Rapsodija 20.« Roman. 11.45 Slovenska lahka glasba. 12.30 Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane. 13.25 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotiček »Otroški knjižni sejem«. 14.30 Od Milj do Devina. 16.00 Mladi evropski izvajalci v palači Labia v Benetkah. 17.10 Kulturni dogodki.

Sobota: 9.30 Turistične razglednice (ponovitev). 10.10 Simfonični orkester in Big Band RTV Slovenija. 11.30 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. Roman. 12.00 Rezija in Kanalska dolina. 12.40 Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Glasbeni sprehodi. 16.00 Moč tišine. 11. oddaja: »Smo v ofenzivi«. 17.10 Odprti prostor. 18.00 Patrik Süskind: «Kontrabas«.

SKPD MIRKO FILEJ

prireja v soboto, 15. junija ob 20.30 v goriški stolnici

ORGELSKI KONCERT

Nastopa organist Paul Šifler slovenski rojak iz ZDA.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499

Podurednštvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik

Poštn. plačana v gotovini - skupina II/70%

Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo

Società Tipografica Cattolica srl

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina:	Italija	45.000
	inozemstvo	70.000
	zračna pošta	95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA